

महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम

शुक्रवार, दिनांक १५ डिसेंबर, २०१७
(सकाळी १०.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

वने मंत्री : महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा त्रैमासिक वार्षिक अहवाल आणि हिशेब सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लोकलेखा समितीचा अठ्ठाविसावा अहवाल सादर करणे.

चार : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).

पाच : औचित्याचे मुद्दे.

सहा : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(दिनांक १४ डिसेंबर २०१७ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ व २)

- (१) सर्वश्री विजय वडेट्टीवार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुनिल केदार, अमर काळे, अस्लम शेख, अॅड. यशोमती ठाकूर, डॉ. संतोष टारफे, श्री. डी.पी. सावंत, डॉ.शशिकांत खेडेकर, सर्वश्री. मो. आरिफ नसीम खान, अमित देशमुख, अमीन पटेल, त्र्यंबक भिसे, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. हर्षवर्धन सपकाळ, अब्दुल सत्तार, शशिकांत शिंदे, जयदत्त क्षीरसागर, राजेश टोपे, सुरेश लाड, राहुल मोटे, दत्तात्रय भरणे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री. अजय चौधरी, अजित पवार, दिलीप वळसे-पाटील, जयंत पाटील, जितेंद्र आव्हाड, भास्कर जाधव, संदीप नाईक, पांडुरंग बरोरा, वैभव पिचड, श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री. नरहरी झिरवाळ, हसन मुश्रीफ, राणाजगजीतसिंह पाटील, मकरंद जाधव-पाटील, दिपक चव्हाण, प्रकाश फातर्पेकर, सुरेश धानोरकर, किसन कथोरे, श्रीमती सुमन पाटील, श्री.राहुल जगताप, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, श्री. किशोर पाटील, श्रीमती ज्योती कलानी, सर्वश्री. पंकज भुजबळ, राजु तोडसाम, डॉ. सुजित मिणचेकर, श्री.उल्हास

पाटील, डॉ. संजय रायमुलकर, डॉ. सतीश पाटील, सर्वश्री. योगेश घोलप, सुनिल प्रभू, हनुमंत डोळस, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री.शिरीष चौधरी, गणपत गायकवाड, बच्चु कडू, रवि राणा, सुनिल शिंदे, अॅड.भिमराव धोंडे, सर्वश्री.विनायकराव जाधव-पाटील, मोहन फड, अॅड.राहुल कूल, श्री.अबु आझमी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषि मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"राज्यातील विदर्भ, मराठवाडा व खान्देशमधील १५ जिल्ह्यातील तब्बल ४० लाख हेक्टर वरील कापसाच्या बनावट बियाणांमुळे बॉड आळीच्या प्रादुर्भावाने शेतकऱ्यांचे कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान झाल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये निदर्शनास येणे, राज्यातील पाच नामांकित बीटी कॉटन बियाणांमध्ये पर्यावरण संरक्षण तरतुदीनुसार घातक असणारे "हर्बिसाईड टॉलरन्ट जिन्स" आढळून आल्याचे नागपूरच्या केंद्रीय कापूस संशोधन संस्थेने माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये शासनास अहवाल दिलेला असतांनाही शासनाने त्याकडे केलेले दुर्लक्ष, बंदी असतांनाही बनावट बियाणांची कृषी अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने कृषी केंद्राच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात विक्री करण्यात येणे, कापसाचे सदोष बियाणे विकले गेल्याने शेतकऱ्यांवर नगदी पीक गमवण्याची आलेली वेळ, अगोदरच कर्जाच्या खाईत अडकलेल्या शेतकऱ्यांना पुन्हा लाखो रुपयांचे आर्थिक नुकसान सहन करावे लागल्याने त्यांच्यावर आलेली उपासमारीची वेळ, त्यामुळे शेतकऱ्यांना झालेल्या नुकसानीचे तातडीने पंचनामे करून प्रति हेक्टरी ५० हजार रूपये नुकसान भरपाई देण्याची होत असलेली मागणी, शेतकऱ्यांचे नुकसान करणाऱ्या या कंपन्यांच्या विरोधात अद्याप कोणतीच कारवाई करण्यात न आल्याने शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (२) सर्वश्री. हर्षवर्धन जाधव, राधाकृष्ण विखे-पाटील, विजय वडेटीवार, मो. आरिफ नसीम खान, अमित देशमुख, अमीन पटेल, त्र्यंबक भिसे, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. सुनिल केदार, अमर काळे, अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री. अब्दुल सत्तार, सुनिल प्रभू, मंगेश कुडाळकर, अॅड. यशोमती ठाकूर, श्री.डी.पी. सावंत, डॉ. राहुल पाटील, अॅड. भीमराव धोंडे, श्री.संतोष दानवे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात नोव्हेंबर २०१७ मध्ये साखर कारखान्यांच्या गळीत हंगामासाठी सुरु असलेली ऊस तोडणी, राज्यातील सर्व साखर कारखान्यांनी एफआरपी देणे बंधनकारक असणे, काही शेतकऱ्यांनी व संघटनांनी ३४०० रूपये प्रति टन केलेली मागणी, तथापि या रक्कमेमधूनच तोडणी व वाहतुक खर्च वजा करण्याचे धोरण असणे, त्याचबरोबर साखर उतारा ९.५ गृहीत धरून २५५० रूपये हा एफआरपी ठरविण्यात येणे, उतारा वाढणे म्हणजे एफआरपी वाढणे असे असल्याने हा उतारा प्रत्यक्षात किती आहे हे पाहण्यासाठी शासनाने

कारखान्यांवर कायदेशीर नियंत्रण ठेवणे गरजेचे असणे, तोडणी व वाहतुक खर्च आणि ऊसाचा उतारा हे साखर कारखान्यांच्या कक्षेतील विषय केल्यामुळे जाणुनबुजून वसूली कमी दाखवणे, तसेच जास्तीची तोडणी व वाहतुक दाखवून ऊस बीलात जास्तीची कपात करणे या प्रकरणांद्वारे साखर कारखान्यांकडून होत असलेली शेतक-यांची पिळवणुक, कन्नड तालुक्यातील बारामती ऍग्रो या खाजगी साखर कारखान्याने केवळ २१०० रुपये प्रती टन ऊसाचे भाव जाहीर केलेले असणे, त्यामुळे ऊस तोडणी व वाहतुकीचा खर्चही शेतक-यांच्या ऊस बीलातून कपात केला असल्याचे निदर्शनास येणे, गंगामाई साखर कारखान्याने २५०० रुपये भाव जाहीर केल्यामुळे तेथील शेतक-यांनी सुरु केलेले आंदोलन, परिणामी शेतक-यांचे मोठया प्रमाणात होत असलेले आर्थिक नुकसान, मुळातच आर्थिकदृष्टया अडचणीत असलेला शेतकरी, अशा स्थितीत कारखान्यांकडून शेतक-यांना एफआरपी प्रमाणे ऊस दर न देता होत असलेली कपात, त्यामुळे शेतक-यांमध्ये पसरलेला असंतोष लक्षात घेता हे सर्व प्रकार रोखण्यासाठी व शेतक-यांना योग्य ऊस दर देण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(गुरुवार, दिनांक १४ डिसेंबर, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव.)

सात : सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे पाटील, अजित पवार, पृथ्वीराज चव्हाण, दिलीप वळसे पाटील, जयंत पाटील, विजय वडेटीवार, डॉ. पतंगराव कदम, सर्वश्री बाळासाहेब थोरात, शशिकांत शिंदे, प्रा. विरेंद्र जगताप, सर्वश्री. जयदत्त क्षीरसागर, जितेंद्र आव्हाड, प्रा.वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. भास्कर जाधव, अब्दुल सत्तार, अबु आझमी, अमिन पटेल, सुनिल केदार, दिलीप सोपल, गोपालदास अग्रवाल, अॅड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री. मो. आरिफ नसीम खान, डी. एस. अहिरे, राहुल मोटे, डि. पी. सावंत, हसन मुश्रीफ, मधुकरराव चव्हाण, राजेश टोपे, बसवराज पाटील, वसंतराव चव्हाण, रणजित कांबळे, डॉ. संतोष टारफे, श्रीमती दिपीका चव्हाण, सर्वश्री. कुणाल पाटील, काशिराम पावरा, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय भांबळे, राहुल बोंद्रे, अमर काळे, अमित झनक, कु. प्रणिती शिंदे, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री भाऊसाहेब कांबळे, शेख आसिफ शेख रशीद, श्रीमती निर्मला गावित, सर्वश्री अस्लम शेख, त्र्यंबक भिसे, संग्राम थोपटे, जयकुमार गोरे, भारत भालके, सिध्दाराम म्हेत्रे, मनोहर नाईक, नरहरी झिरवाळ, अमित देशमुख, संदिप नाईक, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"दिनांक २४ जून, २०१७ रोजी राज्यातील ८९ लाख शेतक-यांचे ३४ हजार ३३ कोटी रुपयांचे कर्ज माफ करण्याच्या शासनाने जाहीर केलेल्या निर्णयानुसार कर्जमाफी करण्यासाठी २२ सप्टेंबर, २०१७ अखेर ५७ लाख शेतक-यांनी अर्ज दाखल केल्याची माहिती सहकार विभागाने देणे, त्यापैकी २ लाख ४१ हजार शेतक-यांचे आधार क्रमांक नसल्याने त्यांना कर्जमाफी देण्याबाबत झालेली अडचण, कर्जमाफीची सवलत घेऊ इच्छिणाऱ्यांमध्ये ८६ लाख पात्र तर १० लाख बनावट शेतकरी असल्याचा शासनाने केलेला दावा, माहे ऑक्टोबर, २०१७

अखेर कर्जमाफीची रक्कम शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्याचे आश्वासन देऊनही त्याची अंमलबजावणी न होणे, माहिती व तंत्रज्ञान विभागाच्या हाती कर्जमाफी योजनेचा असलेला सुकाणू, या फसव्या कर्जमाफीमुळे राज्यातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या कमी न होता वाढत जाणे, मावा व तुडतुडा या सारख्या किडींमुळे धान पिकाचे मोठ्या प्रमाणात झालेले नुकसान, गुलाबी बोंड अळीमुळे ३० लाख हेक्टरवरील कापसाचे क्षेत्र बाधित होणे, सदर नुकसानीचे सर्वेक्षण करण्यात दिरंगाई केल्यामुळे बाधित क्षेत्राचे पंचनामे करण्यात येणाऱ्या अडचणी, राज्यात आदिवासींवर सातत्याने होणारे अन्याय, कोटयवधीचा खर्च होऊनही विकास न होणे, आश्रमशाळा, वसतीगृहातील समस्या या प्रकरणी अनेकदा आंदोलने करूनही त्याकडे झालेले दुर्लक्ष, वन हक्क दाव्याची हजारो प्रलंबित प्रकरणे, कुपोषणामुळे हजारो बालमृत्यू होऊनही त्याची दखल न घेणे, आश्रमशाळातील शिक्षकांची रिक्त पदे, वसतीगृहाची दूरवस्था, धोकादायक इमारतीत भरणे-या शाळा, प्रतिवर्षी १८०० कोटी रुपयांची तरतुद करूनही ८० टक्के विद्यार्थ्यांची होणारी गळती, आरोग्याचा निर्माण झालेला प्रश्न, आदिवासींच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांचे होणारे मृत्यू रोखण्यास नियुक्त केलेल्या डॉ. सुभाष सांळुखे समितीच्या अहवालाची अंमलबजावणी न होणे, बहुसंख्य आदिवासी, शिक्षण हक्क, घरकुल योजना, रेशनिंग सुविधा, वीज यापासून वंचित असणे, ओबीसी समाजाच्या क्रिमीलेयरची वार्षिक उत्पन्नमर्यादा केंद्र शासनाप्रमाणे आठ लाख करण्याची होत असलेली मागणी, राज्यातील ग्रामीण रुग्णालये व प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमधील रिक्त पदांमुळे कोलमडलेली आरोग्य व्यवस्था, प्राथमिक आरोग्य केंद्रांच्या तयार इमारती विनावापर राहणे, सामाजिक न्याय विभागांतर्गत मागासवर्गीय सहकारी उद्योग संस्थांच्या अनुदानामध्ये होत असलेला गैरप्रकार, पारधी वस्ती जोड रस्त्यांना निधी देणे बंद करणे, ग्रामीण भागातील रस्त्यांसाठी लांबीनुसार निधी न मिळाल्यामुळे तालुकानिहाय निर्माण झालेला रस्त्यांचा अनुशेष, राज्यातील बहुसंख्य पात्र व गरजू इतर मागासवर्गीय बांधव घरकुलांपासून वंचित राहणे, ओखी वादळामुळे मुंबईसह कोकण किनारपट्टीवर मच्छिमारांच्या बोटी, मासेमारी साहित्य व त्यांच्या घरांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होणे, सुकविण्यासाठी ठेवलेले मत्स्योत्पादन वाहून जाणे, वादळामुळे मच्छिमार वस्तीत पाणी शिरल्याने घरांची मोठ्या प्रमाणात पडझड होऊन आंबा, काजू, नारळी, पोफळी, मसाल्याची पिके व इतर फलोत्पादक शेतकऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होणे, पाण्यापासून संरक्षण करण्यासाठी बांधण्यात आलेले बंधारेही वादळामुळे वाहून जाणे, परिणामी स्थानिक वस्त्यांना धोका निर्माण होणे, या सर्व बाबतीत सर्वेक्षण करून दुरुस्तीची कामे करण्याची निर्माण झालेली गरज, ऑनलाईन व्यवस्थेत निर्माण झालेल्या अडचणींमुळे वर्ष संपत आले तरी मागासवर्गीयांना फ्री शीप व शिष्यवृत्तीची रक्कम न मिळणे, ज्येष्ठ नागरिकांना मिळणारी अपमानास्पद वागणूक, विविध सेवा पुरविण्याच्या नावाखाली काढण्यात आलेल्या निविदांमध्ये ३५० कोटींचा झालेला घोटाळा, समृद्धी महामार्गासाठी शेतकऱ्यांचा विरोध डावलून सक्तीने जमिनी संपादनाची करण्यात येणारी कार्यवाही, शेतकऱ्यांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला प्रचंड असंतोष, याप्रकरणी शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

आठ : अशासकीय विधेयके :-

पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६९ – महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क (सुधारणा) विधेयक, २०१७ – श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७० – सिगारेट आणि इतर तंबाखू उत्पादने (जाहिरातीस प्रतिबंध आणि व्यापार व वाणिज्य व्यवहार आणि उत्पादन, पुरवठा व वितरण यांचे विनियमन) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१७ – श्री.मंगलप्रभात लोढा, वि.स.स. यांचे.

नऊ : अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये) :-

(दिनांक ११ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेले परंतु पुढे ढकलण्यात आलेले अशासकीय ठराव) (क्रमांक १ ते ३)

- (१) श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ३३५

"राज्यातील वेगवेगळ्या प्रकल्पांमुळे विस्थापित झालेल्या प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनाचे काम अद्यापही पूर्ण झालेले नसल्याने विस्थापितांचे होत असलेले हाल, त्यामुळे शासनाच्या विचाराधीन प्रकल्पांसाठी जमिनी देण्याच्या कामाला शेतकऱ्यांचा होत असलेला विरोध, त्याबाबत निर्माण केल्या जाणाऱ्या कायदेशीर अडचणी इत्यादी बाबी विचारात घेता प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनाचे रखडलेले काम तात्काळ पूर्ण करण्यासाठी कालबद्ध कार्यक्रम राबविण्यात यावा, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे."

- (२) श्री. गणपतराव देशमुख, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. २५९

"राज्यामध्ये कोटयवधी रुपये खर्च करून ग्रामीण भागामध्ये शासनाने तयार केलेल्या अनेक प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजना वर्षानुवर्षे बंद असल्याने त्या योजना चालू करण्याच्या दृष्टीने शासनाला उपाययोजना सुचविण्यासाठी दोन्ही सभागृहाच्या १५ सदस्यांची समिती स्थापन करावी, अशी शिफारस ही विधानसभा

शासनास करीत आहे. "

(३) श्री. राहुल मोटे, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. २२८

"राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण व त्यांच्यात रोजगाराअभावी निर्माण झालेले वैफल्य लक्षात घेता बेरोजगारांची समस्या परिणामकारक पध्दतीने सोडविण्यासाठी सेवायोजन आणि रोजगार व स्वयंरोजगार कार्यालये अधिक कार्यक्षम करण्यासाठी तसेच संबंधित प्रश्नांवर उपाययोजना सुचविण्यासाठी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहातील सदस्यांची एक संयुक्त समिती स्थापन करण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : १४ डिसेंबर, २०१७

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.